

مجموعه آثار انقلاب، مقاومت و بیداری
اسلامی (۵)

تحوّلات حاور میانه پس از انقلاب
اسلامی

مجید صفاتاج

سرشناسه	صفحات: مجید ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	تحولات خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی / مجید صفاتاج.
مشخصات نشر	تهران: آفاق روشن بیداری، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۳۳۷ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
فروست	مجموعه آثار انقلاب، مقاومت و بیداری اسلامی؛ ۶.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۳۸۵-۴-۹
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا.
داشت	چاپ قلی: سفیر اردهال، ۱۳۸۷.
موضوع	صهیونیسم - خاورمیانه
زبان	صهیونیسم - تاریخ - قرن ۲۰ م.
موضوع	ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷
موضوع	ایران - تاریخ - قرن ۲۰ م. - دخالت خارجی
موضوع	خاورمیانه - تاریخ - دخالت ایالات متحده
موضوع	ایران - جنبه‌های استراتژیکی
موضوع	خلیج فارس، منطقه - جنبه‌های استراتژیکی
رده بندی کنگره	DS ۱۴۹/۵۱: ۹۴
رده بندی دیویی	۳۲۰/۵۲۰۹۰۰۰۹۴
شماره کتابشناسی ملی	۴۷۲۷

شابک: ۹-۱-۹۴۳۸۵-۶۰۰-۹۷۸
تحولات خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی

مؤلف: مجید صفاتاج

ناشر: آفاق روشن بیداری

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۴ شماره نشر ۵

مدیر اجرایی: نرگس حبیبی

حروفچینی و صفحه آرا: سیده زهرا فلاح جواد

طراحی جلد: سید ایمان نوری نجفی

لیتوگرافی: نویس، چاپ: عترت، صحافی: تندیس

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه بهاء: ۲۳۵۰۰۰ ریال

همه حقوق این اثر محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

آدرس: تهران، خیابان سبلان شمالی، خیابان شهید محسن آزادی، کوچه شهید خالقی،

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۹	 فصل اول: شعار نظامی ایران توسط رژیم بعثی عراق
۴۳	 فصل دوم: بازو نظامی گسترده اسرائیل به لبنان - ۱۹۸۲
۵۰	 پیامدهای حمله رژیم صهیونیستی به لبنان
۵۱	 برنامه ریزی رژیم صهیونیستی برای انضمام جنوب لبنان به اسرائیل
۵۳	 فصل سوم: شکل گیری مقاومت اسلامی لبنان (حزب الله)
۵۴	 اشغال لبنان سرآغاز شکل گیری مقاومت اسلامی
۵۶	 شکل گیری تجمع اسلام گرایان شیعه
۵۹	 سازماندهی حزب الله
۵۹	 تشکیل شورای لبنان
۶۱	 شکل گیری مقاومت اسلامی
۶۴	 سلاح شهادت طلبی
۶۷	 حمله به گشتی های اسرائیلی
۷۰	 اعلام موجودیت حزب الله
۷۱	 تحول در عملیات ضد صهیونیستی
۷۲	 پیکار مغزها

۷۳.....	تبدیل سنگرهای اسرائیلی به گورستان
۷۵.....	نابود سازی ارتش مزدوران آنتوان لحد
۷۶.....	ورود حزب الله به عرصه جنگ روانی
۷۹.....	پایان اشغال و ادامه مقاومت
۸۰.....	عملیات تبادل اسر
۸۲.....	فعالیت اجتماعی حزب الله
۸۶.....	ساختار تشکلاتی حزب الله
۸۶.....	نهادهای سیاسی
۸۷.....	نهادهای اجتماعی
۸۸.....	نهادهای تبلیغاتی
۸۸.....	حزب الله و نیروهای سیاسی

فصل چهارم: انتفاضه اول حسین - ۱۹۸۷..... ۹۵

۹۸.....	مرحله اول - تظاهرات مردمی
۱۰۴.....	مرحله دوم - رویارویی سازمان یافته
۱۱۹.....	مرحله سوم - ستیز با سازش و ورود به صحنه مبارزه مسلحانه

فصل پنجم: عملیات اشغال و آزادسازی کویت ۱۲۷

۱۲۷.....	چگونگی اشغال و آزاد سازی کویت
۱۳۱.....	دستاوردهای اشغال کویت برای آمریکا و رژیم صهیونیستی
۱۳۱.....	تثبیت حضور آمریکا در کویت و خلیج فارس
۱۳۴.....	مهار و سرکوب انتفاضه فلسطین
۱۳۵.....	برگزاری کنفرانس صلح خاورمیانه
۱۳۶.....	شناسایی رسمی اسرائیل توسط ساف
۱۳۶.....	اجرای سیاست مهار دوجانبه ایران و عراق

اجرای سیاست فشار همه جانبه در مورد ایران ۱۳۹

فصل ششم: شروع فرایند صلح خاورمیانه و مذاکرات صلح اسرائیلی - عربی

..... ۱۴۱

کنفرانس صلح خاورمیانه و مذاکرات دو جانبه عرب‌ها و اسرائیل ۱۴۶

مذاکرات دو جانبه ساف - اسرائیل ۱۴۷

۱. لاس چهار جانبه شرم الشيخ ۱۵۲

نتیجه ۱۵۴

فصل هفتم: بحر زلزلانزده روز اسرائیل به لبنان در سال ۱۹۹۶..... ۱۵۷

اقدامات نظامی ارتش اسرائیل ۱۵۷

نتایج تجاوز ۱۶۱

فصل هشتم: شکل گیری حکومت خودگردان فلسطین ۱۶۵

فصل نهم: عقب نشینی اسرائیل از جنوب لبنان در سال ۲۰۰۰..... ۱۷۳

واکنش سازمان ملل متحد ۱۷۳

بازتابهای جهانی ۱۷۴

بازتابهای منطقه‌ای ۱۷۷

واکنشهای داخلی اسرائیل در خصوص خروج از جنوب لبنان ۱۸۰

فصل دهم: انتفاضه الاقصی ۱۸۱

علل و زمینه‌های شروع انتفاضه الاقصی ۱۸۶

چگونگی شروع و سیر انتفاضه الاقصی ۱۸۸

تحول در مبارزات انتفاضه ۱۹۴

اهداف اصلی عملیات نظامی مجاهدین فلسطینی در انتفاضه ۱۹۸

روشها و تاکتیکهای مبارزاتی مجاهدین فلسطین در انتفاضه ۱۹۸

اقدامات سرکوبگرانه اسرائیل در انتفاضه الاقصی ۱۹۹

خسارتهای فلسطینیان در انتفاضه ۲۰۳

الف - خسارتهای جانی ۲۰۳

ب - خسارتهای مالی و اقتصادی ۲۰۸

تأثیر انتفاضه بر اسرائیل ۲۰۹

اقتصادی ۲۰۹

نظامی و امنیتی ۲۱۰

مورسع دایمی منطقه‌ای و بین‌المللی ۲۱۵

فلسطینیان ۲۱۵

رژیم صهیونیست ۲۱۹

کشورهای منطقه ۲۲۱

بین‌المللی ۲۲۷

فصل یازدهم: اشغال عراق ۲۳۳

نقش صهیونیستها در حمله آمریکا به عراق ۲۳۵

آغاز عملیات ۲۳۸

فصل دوازدهم: عقب‌نشینی رژیم صهیونیستی از نوار اشغال غزه ۲۴۱

وضعیت نوار غزه قبل از تخلیه ۲۴۲

سابقه طرح تخلیه غزه ۲۴۴

نگاه خارجی به اسرائیل قبل از ارائه طرح تخلیه غزه ۲۴۶

چگونگی تصویب و اجرای طرح تخلیه غزه ۲۴۹

بازتاب عقب‌نشینی اسرائیل از غزه ۲۵۲

فلسطینیان ۲۵۳

تشکیلات خودگردان ۲۵۳

۲۵۴	 سازمان ملل و کشورهای غربی
۲۵۴	 رژیم صهیونیستی
۲۵۴	 کارشناسان سیاسی
۲۵۶	 مواضع احزاب اسرائیلی
۲۶۲	 مراحل مختلف مخالفت مذهبی ها با طرح عقب نشینی
۲۶۲	 اعلام تعارض طرح با قوانین دین یهود
۲۶۴	 تهدید به ترور
۲۶۷	 وضعیت سیاسی و امنیتی نوار غزه پس از عقب نشینی اسرائیل
۲۶۹	 وضعیت غزه پس از تخلیه به لحاظ حقوق بین المللی
۲۷۱	 برنامه های سکونت خود گردان برای اداره غزه
۲۷۵	فصل سیزدهم: جد ۳۱، ۱۳۱۴ هـ. ق اسرائیل و حزب الله
۲۷۶	 زمینه سازی سرکوب
۲۷۸	 روند جنگ
۲۸۰	 مرحله اول
۲۸۰	 مرحله دوم
۲۸۰	 مرحله سوم
۲۸۱	 مرحله چهارم
۲۸۱	 نقش آمریکا در جنگ اسرائیل علیه حزب الله
۲۸۵	 خسارتهای جنگ
۲۸۶	 خسارتهای لبنان
۲۸۷	 خسارتهای اسرائیل
۲۹۱	فصل چهاردهم: عملیات تبادل اسیران اسرائیلی - لبنانی - ۲۰۰۸
۲۹۲	 عملیات رضوان

۲۹۵	جشن و شادمانی در لبنان و فلسطین
۲۹۶	برگزاری مراسم جشن
۲۹۸	واکنش‌ها و بازتاب‌ها
۲۹۹	لبنانی‌ها
۳۰۱	فلسطینیان
۳۰۲	اسرائیلی‌ها
۳۰۵	دانش‌آموزانی
۳۰۷	پیداها
۳۰۷	تحکیم مؤلف حزب الله در لبنان
۳۰۹	لبنانی‌ها
۳۱۰	فلسطینیان
۳۱۲	رژیم صهیونیستی
۳۱۳	فهرست منابع

مقدمه

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، امپریالیسم آمریکا یکی از حساس‌ترین منافع استراتژیک جهان را از دست داد و دستش از ذخایر عظیم آن کوتاه شد. در حقیقت کشور ایران طعمه‌ای نبود که استکبار جهانی به آن بی‌آنکه دست بشوید و دندان طمع بکند، ایران «شاهرگ حیات او بود»^۱ اسناد و مدارکی که از این دولت امپریالیستی بر جای مانده است بر اهمیت و حیات نه‌تنها ایران برای آمریکا اشاره دارند.

از جمله در یکی از اسناد لانه جاسوسی آمده است:

«ایران برای آینده قابل پیش‌بینی، بسیار مورد توجه ایالات متحده خواهد بود. جایگاه این کشور به تنهایی ضامن این پیش‌بینی نیست. ایران کشور عمده منطقه، سپر (ترکیه، ایران، پاکستان) میان اتم شوروی و شبه جزیره سرشار از نفت عربستان است. تا زمانی که نفت فاور ایران، به آن غلبه اهمیت حیاتی دارد، دوستی ایران واجد اهمیت شدید برای ایالات متحده است. آمریکا منافع بسیار مهم دیگری نیز در ایران دارد. ایران محل وسایل اطلاعاتی آمریکاست، که با فایده بی‌همتایی که دارد در هیچ مکان دیگری قابل تقلید نیست.^۲»

افزون بر مطالب اسناد لانه جاسوسی که بیانگر منافع بسیار ایران در

دوره پهلوی است، رژیم شاهنشاهی ایران تأثیر قابل ملاحظه‌ای در حیات اقتصادی آمریکا و رژیم صهیونیستی داشته است. آمار ذیل در خصوص صادرات نفت ایران به جهان به خوبی بیانگر این نکته است. در سال ۱۳۵۵ ه.ش نفت ایران در هر ۲۴ ساعت به صورت زیر صادر می‌شد:^۱

آمریکا ۹۲۰ هزار شبکه که ۵٪ مصرف نفت آن بود.
اروپای غربی ۸۸۵ هزار شبکه که ۱۳٪ مصرف نفت آن کشورها بود.
ژاپن ۸۷ هزار شبکه که ۱۶٪ مصرف نفت آن کشور بود.
اسرائیل ۶۰ هزار شبکه که ۴۰٪ مصرف نفت آن کشور بود.
آفریقای جنوبی ۱۱۵ هزار شبکه که ۹۰٪ مصرف نفت آن کشور بود.
یکی از رهبران احزاب چپ‌رای اسرائیلی به نام "اوری اویری" نیز زیانهای اسرائیل در نتیجه پیروزی انقلاب اسلامی ایران را در مجله "هاعولام هزیه" چنین اعلام کرده است:

- ۱- از دست دادن منبع نفت که در گذشته تأمین شده بود.
- ۲- از دست دادن تنها تأمین کننده لوله نفتی از است عسقلان
- ۳- از دست دادن یک خریدار مهم فراورده‌های صنعتی و کشاورزی اسرائیل
- ۴- از دست دادن یکی از بسیار معدود کشورهای مجاور که اسرائیل می‌توانست با تضمین کار و سودهای بسیار هنگفت برای شرکتهای اسرائیلی، امکانات تکنولوژی در اختیار آن بگذارد.
- ۵- از دست دادن یک همپیمان مقتدر علیه «رخنه‌گری شوروی» [سابق]

۶- از دست دادن یک همپیمان مقتدر در سطح استراتژیک سیاسی در مقابله با هر گونه تسلط عربی بر جنوب دریای سرخ

۷- ایران رژیم شاه یکی از معدود کشورهای اسلامی بود که برای تقویت ابتکار [صلح] سادات جهت ایجاد روابط عادی با اسرائیل، ابراز آمادگی می کرد.

به همین دلیل پس از این که مردم مسلمان ایران تحت رهبری خرمسار، حضرت امام خمینی (ره) با شجاعت و پایمردی تمام، سرزمین ایران را از چنگ آمریکا در آوردند و تضادهای سیاسی آمریکا و ایران تا روم یافت، مقامات آمریکایی به این اعتقاد رسیدند که موج جدیدی در سر ایران می تواند فضای ژئوپلیتیکی خاورمیانه را تحت تأثیر قرار دهد. بر اساس چنین ادراکی، تضادهای نهفته اندیشه تقابل با انقلاب اسلامی ایران، افزایش داد. از این رو برژینسکی مشاور امنیتی جیمی کارتر رئیس - جمهور (وقت) آمریکا اظهار داشت: «به نظر من جایگاه استراتژی ایران، آنگاه برای غرب اهمیت دارد که آمریکا بایستی به هر ترتیب که شد، به دست زدن به هر اقدامی، حتی اشغال نظامی، جلوی این که غرب ایران را در دست بگیرد».

نظریه پردازان سیاسی و نظامی آمریکا و نیز دولتمردان این کشور بر طبق اصول و سیاست خارجی خود بر آن شدند تا با ترفند های گوناگون و برنامه ریزی های وسیع، مقاومت ملت مسلمان ایران را از هم گسسته، و در صدد تصرف دوباره ایران اسلامی بر آیند و دستان مردم ایران را از شیرهای نفت و دیگر ذخایر عظیم آن کوتاه کنند. شواهد نشان می دهد که تهدید آمریکا علیه ایران از سال ۱۹۸۰ ماهیت امنیتی داشته است. ترور

فیزیکی و شخصیتی مسئولان اقتصادی ایران، کمک به شورشیان داخلی و حمایت از گروههای مسلح در حوزه‌های پیرامونی جغرافیای سیاسی ایران، حمله نظامی به ایران معروف به حمله طبس (۴ اردیبهشت ۱۳۵۹) و شکست در این حمله در شرایطی که آمریکاییان تصور می‌کردند قدرت برتر جهان هستند، طراحي و رهبری کودتای نوژه (۱۸ مرداد ۱۳۵۹) که از طرحهای براندازی و ضدانسانی پنتاگون بود و نیز در نهایت تحمیل جنگ به ملت ایران و سازماندهی کشورهای عرب محافظه‌کار در حمایت از عراق در جنگ بر ضد جمهوری اسلامی ایران را بر همین اساس و در زمره تهدیدات منتهی آمریکا علیه ایران باید تلقی نمود. در آن زمان روزنامه واشنگتن پست از قول یکی از مقامات آمریکا نوشت:

«قدرتهای بزرگ باید انقلاب اسلامی را که در حال گسترش در میان مسلمانان است به‌مدد یک میلیارد مسلمان را در سراسر جهان با هم متحد کند، زنگ فطری برای خود به مساب بیاورند و سرسفتانه با آن به مبارزه بپذیرند و نگذارند این همه مسلمانان را در بزرگید و آنها را متحد نماید. اگر مسلمانان با هم متحد شوند، کیان قدرتهای بزرگ به فطر می‌افتد.»

بر اساس این دیدگاه، نظام سلطه جهانی با کمک و همراهی متحدان اروپایی و حتی برخی کشورهای عربی منطقه، ولایت اول سیاست‌های خاورمیانه‌ای خود را برخورد با جمهوری اسلامی ایران و سرنگونی این نظام نوپای اسلامی قرار داد. برخوردها و تهدیدات استکبار جهانی علیه ایران نخست ماهیت سیاسی داشت. سپس مدت زمان اندکی در اوایل انقلاب ماهیتی امنیتی پیدا کرد که اغلب -

همان‌طور که ذکر شد - در ایجاد غائله‌های مختلف در سراسر ایران و طراحی کودتا علیه نظام ایران تجلی یافت. ولی پس از اینکه در این مسیر موفق نشد تهدیدات آن ماهیتی نظامی پیدا کرد که نقطه عطف آن اشغال نظامی ایران توسط رژیم بعثی عراق بود.

استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا پس از ناکامی در فروپاشی نظام جمهوری اسلامی ایران از طریق اشغال نظامی این کشور توسط رژیم بعثی صدام حسین، با کمک متحدان غربی خویش و به ویژه رژیم صهیونیستی، دامنه تحرکات خود را در منطقه خاورمیانه گسترش داد تا از نفوذ و صورت‌های انقلاب اسلامی به کشورهای منطقه و در نتیجه از دست رفتن منافع خود در خاورمیانه جلوگیری کند. این تحرکات گاه ماهیتی سیاسی، گاه نظامی و گاهی نیز امنیتی داشت. بدین لحاظ پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران تا کنون ما شاهد رویدادها و تحولات بسیاری در منطقه خاورمیانه بوده‌ایم که در تمامی آن‌ها آمریکا و رژیم صهیونیستی یا نقش مستقیم و غیرمستقیم داشته‌اند و یا اینکه مرتبط با آنها بوده‌اند.

رویدادهایی همچون اشغال نظامی ایران توسط رژیم بعثی عراق، تجاوز گسترده رژیم صهیونیستی به لبنان، شکل‌گیری نهادهای اسلامی لبنان، انتفاضه اول فلسطین، عملیات اشغال و آزادسازی کوبه، شروع فرایند صلح خاورمیانه و مذاکرات صلح اسرائیلی - عربی، عقب‌نشینی رژیم صهیونیستی از سرزمینهای اشغالی جنوب لبنان، شکل‌گیری حکومت خودگردان فلسطینی، انتفاضه الاقصی، اشغال عراق، عقب‌نشینی رژیم صهیونیستی از نوار اشغالی غزه، جنگ ۳۳ روزه اسرائیل علیه حزب الله لبنان و عملیات تبادل اسیران اسرائیلی - لبنانی در سال

۲۰۰۸ میلادی از جمله این تحولات منطقه خاورمیانه می‌باشد. با نگاهی به این رویدادها و تحولات سه دهه گذشته در منطقه خاورمیانه و تاثیر گذاری آنها در رخدادها و حوادث بعدی این منطقه و نیز ارزیابی دقیق همه این تحولات، یک نکته اصلی و اساسی روشن خواهد شد و آن اینکه علی‌رغم تلاش سیاسی و نظامی گسترده جبهه استکبار و صرف هزینه‌های هنگفت برای بازگرداندن وضعیت این منطقه به قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران و تثبیت سلطه استعمار بر این منطقه، در این منطقه نتیجه معکوس گرفته و مجموعه تحولات خاورمیانه به گونه‌ای پیش رفته که باعث بیداری دینی مردم این منطقه و احیای جوش ضد استعماری و سلطه‌گری و به ویژه ضد صهیونیستی در کشورهای اسلامی شده است. تحولاتی که تئوری نظم نوین جهانی آمریکا و رؤیای جهان تک قطبی این کشور پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و بنی اسرائیل بزرگ - از نیل تا فرات - صهیونیستها را بر آشفته ساخته است. به گونه‌ای که بسیاری از تحلیلگران و نظریه پردازان سیاسی و اقتصادی غرب، افول هژمونی آمریکا و اقتدار ایران را در منطقه پیش بینی و بدان اذعان و رؤیای تشکیل اسرائیل بزرگ صهیونیستها را نیز غیرممکن دانسته‌اند. مسأله‌ای که حتی باعث شده است ایهود اولمرت نخست وزیر رژیم صهیونیستی در سپتامبر ۲۰۰۸ قبل از استعفا از پست نخست وزیری اسرائیل، در نشست هفتگی کابینه رژیم صهیونیستی اعتراف کند که «ایده اسرائیل بزرگ مرده است.» (روزنامه ایران، ۱۳۸۷/۶/۲۶،

روشن از چرایی اعتراف نخست وزیر مستعفی رژیم صهیونیستی و نظرات و دیدگاههای تحلیلگران، نظریه پردازان و جامعه شناسان غربی مبنی بر شکل گیری یک قدرت منطقه‌ای به نام ایران و فروپاشی سلطه آمریکا بر خاورمیانه، با استفاده از اسناد و مدارک در دسترس، مهم‌ترین رویدادهای منطقه خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی ایران را به تصه بر بکشد و ارزیابی و نتیجه‌گیری آن را به خوانندگان محترم واگذارد. این اثر در سال ۱۳۸۷ طی دو نوبت توسط انتشارات سفیر اردها منتشر شد و هم اکنون نیز توسط انتشارات آفاق روشن بیداری به زیور طبع ارسته گردیده است.

مهندس ...

پاییز ۱۳۸۳